

Informatie examens deelnemers

Proeve van bekwaamheid en Vakvaardigheidstoets - Niveau 2 en 3

Dit informatiedocument is van toepassing op examens bij de volgende crebo's:

Niveau	Crebocode	Naam kwalificatie
Niveau 2	93560 25022	Meubelstoffeerder
	94610	Montagemedewerker timmerindustrie
	25008	Montagemedewerker industrieel produceren met hout
	94570 25018	Meubelmaker/(scheeps)interieurbouwer
95000 25016	Machinaal houtbewerker	
Niveau 3	93570 25021	Allround meubelstoffeerder
	94621	Allround montagemedewerker gevelelementen
	94622	Allround houtskeletbouwer
	25007	Allround montagemedewerker industrieel produceren met hout
	95570 25015	Allround machinaal houtbewerker
	95580 25017	Allround meubelmaker/(scheeps)interieurbouwer

Inhoud

Examinering hout & meubelopleidingen	3
Uit welke onderdelen bestaat het examen?	3
Wanneer slaag je voor de opleiding?	3
1. De proeve van bekwaamheid en portfoliobeoordeling	4
Wat is een proeve van bekwaamheid (proeve)?	4
1.1. De uitvoering van de proeve van bekwaamheid	4
1.2. Portfoliobeoordeling.....	6
1.3. Het eindgesprek op school	6
1.4. De uitslag: geslaagd of niet geslaagd	7
2. De vakvaardigheidstoets	8
Wat is een vakvaardigheidstoets?	8
2.1 De locatie	8
2.2 Tijdsduur	8
2.3 Aanmelding en uitnodiging	8
2.4 Hulpmiddelen.....	9
2.5 Examen doen.....	9
2.6 De beoordeling.....	9
2.7 De uitslag: geslaagd of niet geslaagd	11

Examinering hout & meubelopleidingen

Aan het eind van je opleiding doe je examen om te laten zien dat je vakbekwaam bent. In dit informatieblad staat alles over de examens voor het vakspecifieke deel van je opleiding. Lees deze informatie goed door, dan weet je wat je te wachten staat als je aan je examen begint.

Heb je nog vragen? Ga dan naar je docent of praktijkopleider. Die kan je helpen.

Uit welke onderdelen bestaat het examen?

Het examen bestaat uit:

1. Een proeve van bekwaamheid met een portfoliobeoordeling
2. Een vakvaardigheidstoets

Wanneer slaag je voor de opleiding?

Om te slagen voor je diploma, moet je een voldoende halen voor je vakvaardigheidstoets en proeve van bekwaamheid. Je zult waarschijnlijk ook andere examens moeten maken, zoals voor Nederlands. Deze examens staan niet beschreven in dit informatieblad. Vraag aan je docent welke examens je allemaal moet maken voor jouw opleiding.

1. De proeve van bekwaamheid en portfoliobeoordeling

Wat is een proeve van bekwaamheid (proeve)?

De proeve van bekwaamheid is een examen waarbij je een (aantal) opdracht(en) moet uitvoeren in de beroepspraktijk. Door de opdrachten goed uit te voeren, toon je aan dat je de kerntaken en werkprocessen voldoende beheerst om het vak uit te voeren. Daarmee laat je zien dat je als beginnend vakman kunt werken in de beroepspraktijk. Na de uitvoering van de opdrachten van de proeve van bekwaamheid volgt een portfoliobeoordeling.

In dit hoofdstuk leggen we uit hoe de uitvoering van de proeve en de portfoliobeoordeling in zijn werk gaan.

Aanmelden

De docent en praktijkopleider bepalen, samen met jou, tegen het eind van je opleiding of je alle kerntaken en werkprocessen voldoende beheerst om te starten met de proeve van bekwaamheid. Als dat zo is, krijgt je praktijkopleider van de school de papieren voor de proeve, zoals de opdrachtbeschrijving en het beoordelingsformulier. Je praktijkopleider bekijkt of de proeve in het leerbedrijf kan worden uitgevoerd. Zo ja, dan vult je praktijkopleider het aanmeldingsformulier in en stuurt dit naar school. Je docent geeft daarna aan jou door wanneer je kunt starten met de uitvoering van de proeve van bekwaamheid.

1.1. De uitvoering van de proeve van bekwaamheid

De locatie

De proeve van bekwaamheid doe je (meestal) bij je leerbedrijf. De opdrachten die je voor de proeve gaat uitvoeren, passen altijd binnen de werkzaamheden van het bedrijf. Soms kan de proeve niet in je leerbedrijf worden uitgevoerd. Dan vindt deze plaats in een ander leerbedrijf of in een nagebootste omgeving (simulatie). Je docent en praktijkopleider maken hier samen afspraken over, je school is hiervoor eindverantwoordelijk.

Soms kun je niet alle werkzaamheden in je eigen leerbedrijf doen. Bijvoorbeeld wanneer je handelingen op een CNC-gestuurde machine moet uitvoeren en er geen CNC-gestuurde machine aanwezig is in het leerbedrijf. Jouw praktijkopleider maakt dan met de school afspraken waar dit onderdeel wordt uitgevoerd. Dat kan zijn in een ander erkend leerbedrijf of op school (simulatie). Ook hiervoor is de school eindverantwoordelijk.

Opdrachtbeschrijving

De opdrachten die je moet uitvoeren en de bewijsmaterialen die je moet verzamelen voor je portfolio, staan in een opdrachtbeschrijving. Die beschrijving krijg je van je praktijkopleider of docent. Zij spreken de opdrachten met je door. Als alles duidelijk is, kun je aan de slag!

Hulpmiddelen

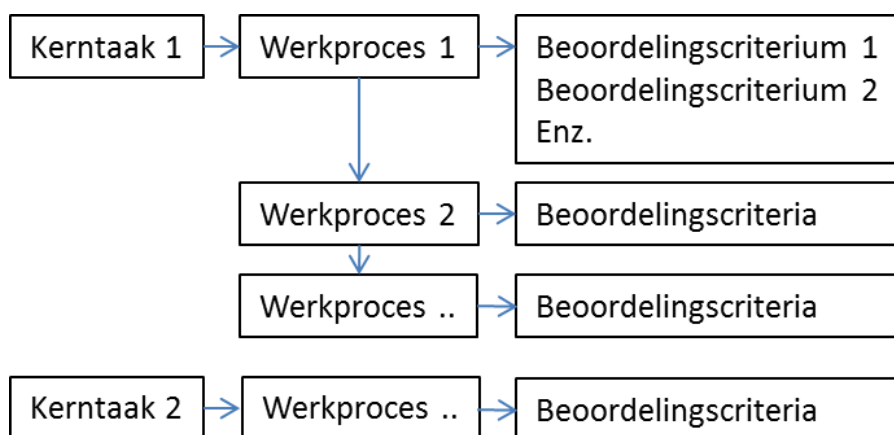
De hulpmiddelen die je nodig hebt bij het uitvoeren van de proeve van bekwaamheid zijn:

- de opdrachtbeschrijving van de proeve van bekwaamheid;
- je eigen gereedschap (bol-deelnemers);
- je persoonlijke beschermingsmiddelen, zoals veiligheidsschoenen en gehoorbescherming;
- een camera/telefoon voor het maken van foto's tijdens de uitvoering van de opdrachten.

Beoordeling van de uitvoering van de proeve van bekwaamheid

Je praktijkopleider en je docent beoordelen je tijdens de uitvoering van de proeve. Hiervoor vullen ze een beoordelingsformulier in. Op het formulier staan alle kerntaken en werkprocessen waarop je beoordeeld wordt. Je docent beoordeelt een gedeelte van de proeve, namelijk of je je werkzaamheden goed hebt voorbereid. Hij controleert onder andere je tekeningen, materiaalstaat, werkschrijving en werkplanning. Je praktijkopleider beoordeelt hoe je de gehele proeve uitvoert.

Je praktijkopleider en docent beoordelen of je de kerntaken en werkprocessen van je opleiding (een kwalificatie) beheerst. Dat doen ze met behulp van beoordelingscriteria. Je kunt hierop een goed, een voldoende of onvoldoende scoren.

- Elke opleiding (kwalificatie) bestaat uit één of meer kerntaken.
- Elke kerntaak bestaat uit meerdere werkprocessen.
- Elk werkproces bestaat uit één of meerdere beoordelingscriteria.

Op het beoordelingsformulier van de proeve, zie je hoe dit er voor jou opleiding uitziet!

Je moet alle kerntaken met minimaal een voldoende afsluiten om een voldoende voor je proeve van bekwaamheid te krijgen.

- Een kerntaak is **Voldoende** als je op minimaal 80% van de werkprocessen van die kerntaak een voldoende scoort.
- Een werkproces is **Voldoende** als je op minimaal 75% van de beoordelingscriteria een voldoende scoort.
Op het beoordelingsformulier zie je hoeveel werkprocessen en beoordelingscriteria je moet beheersen voor een voldoende.

Let op! Als je voor het schooljaar 2015-2016 bent gestart met je opleiding, geldt voor jou waarschijnlijk een andere normering. Je hebt dan namelijk te maken met een iets ander beoordelingsformulier.

In dat geval geldt dat een kerntaak voldoende is als je op minimaal 75% van de werkprocessen een voldoende scoort. Vraag aan je docent of dit ook voor jou geldt of bekijk het beoordelingsformulier dat bij jouw proeve hoort.

Je kunt ook een goed scoren.

- Een kerntaak is **Goed** als je op minimaal 75% van de werkprocessen van die kerntaak een goed scoort.
- Een werkproces is **Goed** als je op minimaal 75% van de beoordelingscriteria een goed scoort.

1.2 Portfoliobeoordeling

Na de uitvoering van de proeve van bekwaamheid krijg je een portfoliobeoordeling. Dan wordt het definitieve oordeel gegeven over jouw proeve van bekwaamheid.

Eerst bekijkt je docent (of de school), de verschillende bewijsstukken in je map die je op school hebt ingeleverd. Hij controleert of je portfolio alle gevraagde bewijsmaterialen bevat en of deze voldoen aan de gestelde voorwaarden.

- Is dit onvoldoende, dan krijg je geen gesprek en een onvoldoende voor je proeve van bekwaamheid.
- Is dit voldoende, dan krijg je een uitnodiging voor een eindgesprek op school.

1.3 Het eindgesprek op school

Tijdens het eindgesprek op school word je beoordeeld door twee examinatoren. Het gesprek duurt ongeveer 45 minuten.

Voor het gesprek bekijken de examinatoren je portfolio. De examinatoren stellen je vragen over de uitvoering van jouw proeve van bekwaamheid op basis van de bewijsmaterialen uit je portfolio. Daar hoort dus ook de beoordeling van je docent en praktijkopleider bij.

Tijdens het gesprek kunnen de examinatoren de volgende vragen stellen:

- Waarom heb je bepaalde keuzes gemaakt tijdens de uitvoering van de proeve? Bijvoorbeeld: waarom heb je bepaalde machines gebruikt?
- Met welke onderdelen had je moeite of welke verliepen minder goed tijdens de uitvoering van de proeve? Bijvoorbeeld: waarom ging het niet in een keer goed, of waarom koos je voor die oplossing?
- Bij deelnemers van niveau 3 willen de beoordelaars weten waarom je iets op een bepaalde manier hebt gedaan. Ze willen te weten komen of je inzicht hebt in de beroepspraktijk en of je de achtergronden kent. De beoordelaars stellen dan ook meer 'verdiepende' vragen over je proeve.

1.4. De uitslag: geslaagd of niet geslaagd

Op basis van het gesprek en het portfolio beoordelen de examinatoren of je de kerntaken voldoende beheerst en of je kunt functioneren als beginnend vakman/vakvrouw. Als ze dit beiden vinden, krijg je een voldoende voor je proeve. Je bent dan geslaagd voor de proeve van bekwaamheid. De uitslag wordt je mondeling medegedeeld aan het eind van het gesprek. De school geeft je later de officiële uitslag.

2. De vakvaardigheidstoets

Wat is een vakvaardigheidstoets?

De vakvaardigheidstoets is een examen dat je (meestal) uitvoert op een examen centrum. De beroepspraktijk is afwisselend. Het ene bedrijf is het andere niet. Als goede beroepsbeoefenaar moet je daar mee om kunnen gaan.

Met de vakvaardigheidstoets laat je zien dat je je vak ook verstaat in een andere beroepspraktijk dan jouw leerbedrijf, namelijk het examen centrum. Bij de vakvaardigheidstoets moet je van een aantal werkprocessen dat van belang is voor je beroep, aantonen dat je ze beheerst.

2.1 De locatie

Een vakvaardigheidstoets voer je dus uit in een examen centrum op een onderwijsinstelling of bij een samenwerkingsverband (SWV). In het examen centrum is de beroepspraktijk nagebootst. Uitzondering is de vakvaardigheidstoets voor de Allround machinaal houtbewerker timmerindustrie, deze wordt op een erkend leerbedrijf afgenomen. Dit kan ook je eigen leerbedrijf zijn.

2.2 Tijdsduur

Een vakvaardigheidstoets duurt een halve dag (4 uur) tot een hele dag (8 uur). Dat verschilt per kwalificatie. De precieze duur van het examen staat in de vakvaardigheidstoets vermeld.

2.3 Aanmelding en uitnodiging

De docent en praktijkopleider bepalen tegen het eind van je opleiding of je alle competenties en werkprocessen voldoende beheerst. Als dit zo is, gaat de school je aanmelden voor de vakvaardigheidstoets.

Na het aanmelden krijg je een e-mail.

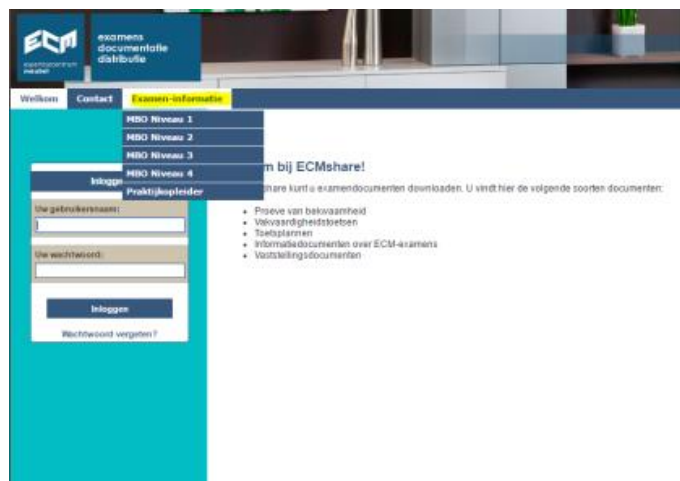
Hierin staat:

- *wanneer* je de vakvaardigheidstoets mag doen
- *waar* je de vakvaardigheidstoets moet doen

Kijk vooraf ook op internet bij www.ECMshare.nl.

Je kunt informatie downloaden over de vakvaardigheidstoets: onder andere een gereedschapslijst en het beoordelingsformulier.

Neem deze informatie goed door! In de mail die je krijgt, staat waar je de informatie kunt downloaden op de site.

2.4 Hulpmiddelen

De hulpmiddelen die je moet meenemen voor de vakvaardigheidstoets zijn:

- je gereedschapskist met handgereedschap
- je persoonlijke beschermingsmiddelen, zoals veiligheidsschoenen en oorbescherming

Zonder je gereedschappen en persoonlijke beschermingsmiddelen, mag je niet deelnemen aan de vakvaardigheidstoets!

2.5 Examen doen

Op de dag van het vakvaardigheidstoets meld je je bij het examen centrum. Je krijgt een werkplek toegewezen en een nummer waaronder je de vakvaardigheidstoets aflegt. Dit nummer moet je zichtbaar dragen. De examiner legt uit waar alles ligt en wat er wel en niet is toegestaan. Daarna krijg je de vakvaardigheidstoets. In de toets staat precies beschreven welke opdracht(en) je moet uitvoeren. Lees de opdracht(en) goed door en ga aan de slag.

2.6 De beoordeling

Tijdens de uitvoering van de vakvaardigheidstoets kijken twee examinatoren hoe je het doet. Daarbij kijken ze, net zoals bij de proeve van bekwaamheid, of je de werkprocessen voldoende beheerst. Dit vullen ze in op het beoordelingsformulier.

- Je moet alle werkprocessen met minimaal een voldoende afsluiten om te slagen voor je vakvaardigheidstoets. Je scoort een voldoende op een werkproces als 75% van de beoordelingscriteria in een werkproces met minimaal voldoende zijn beoordeeld.
- Er zijn ook beoordelingscriteria die je verplicht met een voldoende moet afsluiten. Dit staat met een ! aangegeven in het beoordelingsformulier.

Je kunt ook een goed scoren:

- Je krijgt een **Goed** op een werkproces als je op minimaal 75% van de beoordelingscriteria een goed hebt gehaald.
- Je krijgt een **Goed** op een kerntaak, als je voor minimaal 75% van de beoordeelde werkprocessen een goed hebt behaald. Let op! De overige werkprocessen moeten wel voldoende zijn.

We geven een voorbeeld.

Het werkproces Meubels en (scheep)interieurbouwproducten afmonteren, heeft 5 beoordelingscriteria. Voor een voldoende op dit werkproces, moet je op 4 hiervan minimaal een voldoende scoren. Daarbij moet in ieder geval ook het laatste criterium zijn (levert het eindproduct op volgens de geldende kwaliteitsnormen), want dit criterium is verplicht voldoende.

Voorbeeld 1

B1-K2-W5 Meubels en (scheeps)interieurbouwproducten afmonteren	
Bevestigt onderdelen en meubelbeslag vakkundig en zorgvuldig	G
Gebruikt gereedschappen, apparatuur en hulpmiddelen waarvoor ze bedoeld zijn	V
Werkt efficiënt met gereedschappen, apparatuur en hulpmiddelen	V
Werkt in een tempo waarmee hij de planning haalt	O
Levert het eindproduct op volgens de geldende kwaliteitsnormen	! V
B1-K2-W5 BEOORDELING (4 criteria voldoende)	! V

Deze examenkandidaat scoort een voldoende op dit werkproces, hij heeft op 4 criteria, inclusief het verplichte, een voldoende of beter gescoord.

Voorbeeld 2

B1-K2-W5 Meubels en (scheeps)interieurbouwproducten afmonteren	
Bevestigt onderdelen en meubelbeslag vakkundig en zorgvuldig	G
Gebruikt gereedschappen, apparatuur en hulpmiddelen waarvoor ze bedoeld zijn	G
Werkt efficiënt met gereedschappen, apparatuur en hulpmiddelen	G
Werkt in een tempo waarmee hij de planning haalt	G
Levert het eindproduct op volgens de geldende kwaliteitsnormen	! V
B1-K2-W5 BEOORDELING (4 criteria voldoende)	! G

Deze examenkandidaat scoort een goed op dit werkproces, hij heeft op 4 criteria een goed gescoord.

Voorbeeld 3

B1-K2-W5 Meubels en (scheeps)interieurbouwproducten afmonteren	
Bevestigt onderdelen en meubelbeslag vakkundig en zorgvuldig	G
Gebruikt gereedschappen, apparatuur en hulpmiddelen waarvoor ze bedoeld zijn	G
Werkt efficiënt met gereedschappen, apparatuur en hulpmiddelen	G
Werkt in een tempo waarmee hij de planning haalt	G
Levert het eindproduct op volgens de geldende kwaliteitsnormen	! O
B1-K2-W5 BEOORDELING (4 criteria voldoende)	! O

Deze examenkandidaat scoort een onvoldoende op dit werkproces, hij heeft op 4 criteria een goed gescoord, maar een onvoldoende op het verplichte criterium.

2.7 De uitslag: geslaagd of niet geslaagd

Na afloop van de vakvaardigheidstoets overleggen de examinatoren met elkaar. Ze beoordelen of je alle werkprocessen voldoende beheerst. Daarbij wordt ook gekeken of je eindproduct voldoet aan de kwaliteitseisen. Je slaagt voor de vakvaardigheidstoets wanneer beide examinatoren je een voldoende geven. Je krijgt niet meteen te horen of je een voldoende hebt. Je school geeft je de uitslag.

